

آمادگی بیمارستان در پاسخ به حوادث و بلایا با رویکرد تمام مخاطرات: اشتراک یک تجربه Hospital Preparedness in Response to Accidents and Disasters with an All-Hazards Approach: Sharing an Experience

سارا محمدی^{۱*}، نسرين كمالي^۲
Sara Mohammadi^{1*}, Nasrin Kamali²

^۱ گروه اتاق عمل، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایلام، ایلام، ایران

^۲ گروه اتاق عمل، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی، بجنورد، ایران

¹ Department of Operating Room, School of Allied Medical Sciences, Ilam University of Medical Sciences, Ilam, Iran

² Department of Operating Room, Faculty of Nursing, North Khorasan University of Medical Sciences, Bojnurd, Iran

نامه به سردبیر

ارائه طرح‌های آمادگی و مقابله با حوادث و بلایا، اثرات چشمگیری در کاهش مرگ‌ومیر بیماران و آسیب‌دیدگان و آثار اقتصادی این حوادث دارد و از آنجا که بیمارستان‌ها نقش مهمی در ارائه خدمات پزشکی در شرایط عادی و اورژانس ایفا می‌کنند، بنابراین باید با برنامه‌ریزی و تمهیدات مناسب به‌خوبی جهت مقابله با هرگونه حوادث احتمالی آماده شوند (۱،۲). یک مطالعه مروری نشان داد میزان آمادگی بیمارستان‌های ایران در مقابله با حوادث و بلایا ۵۳ درصد و در سطح متوسط قرار دارد. در خصوص آمادگی بیمارستان‌ها در مقابله با زلزله نیز نتایج متناقضی وجود دارد، بطوری‌که در برخی مطالعات آمادگی بیمارستانی در حد ضعیف و متوسط و در برخی دیگر میزان آمادگی در سطح خوب ارزیابی شده است (۱). به گفته دفتر کاهش خطر بلایا سازمان ملل متحد، الگوی فعلی در برنامه‌ریزی و کاهش خطر بلایا، چارچوبی است به نام رویکرد تمام مخاطرات و فرض این رویکرد این است که همه بلایا دارای اشتراکاتی هستند که امکان آمادگی عمومی را فراهم می‌کند، و در نتیجه برنامه‌ریزی براساس این رویکرد یک راه حل مقرون‌به‌صرفه برای مدیریت بلایا می‌باشد که منابع را یکپارچه می‌کند و از اتلاف جلوگیری می‌کند (۳).

در این مطالعه، با توجه به قرار گرفتن بیمارستان امام خمینی (ره) کرمانشاه در مسیر تردد زائرین کربلا، براساس تجربیات سال‌های گذشته پذیرش مصدومین با حجم انبوه پیش‌بینی شد. از آنجا که بیمارستان مذکور مرکز تخصصی و فوق تخصصی جراحی‌های

چشم، گوش، حلق و بینی و مسمویت و سوختگی بود و در شرایط عادی بیماران ترومایی پذیرش نمی‌شوند، جلسات و مانورهای دورمیزی کمیته مدیریت خطر حوادث و بلایا با محوریت تروما ناشی از حوادث انبوه برگزار و براساس آن استراتژی‌های پیشگیرانه پیش‌بینی و اجرا شد. به‌طور مثال: تهیه فرآیندها و فرم‌های لازم جهت ثبت، مدیریت درمان و اعزام بهتر مصدومین، افزایش ظرفیت فضای فیزیکی (ترخیص بیماران و لغو اعمال جراحی الکتیو، ادغام بخش‌ها و در نظر گرفتن یک بخش به‌عنوان فضای بستری مصدومین و تهیه کانکس و چادر، تامین انبار، انعقاد تفاهم‌نامه و ...)، افزایش ظرفیت تجهیزات و امکانات (تامین، ذخیره و انعقاد تفاهم‌نامه جهت تهیه تجهیزات تخصصی، مواد مصرفی، مواد غذایی، مواد دارویی، فضای اسکان مصدومین و همراهان، آمبولانس و وسایل نقلیه و ...) و افزایش ظرفیت منابع انسانی (برنامه آماده باش پرسنل و پزشکان و عقد تفاهم‌نامه جهت تامین نیروی تخصصی لازم و ...) که در این حین، زمین لرزه‌ای به بزرگی ۷/۳ ریشتر در عمق ۱۱ کیلومتری در منطقه ازگله روز شنبه، ۲۱ آبان ۱۳۹۶ (۱۲ نوامبر ۲۰۱۷)، ساعت ۲۱:۴۸ به وقت محلی استان کرمانشاه، رخ داد (۴). از آنجا که نزدیکترین بیمارستان در مرکز استان به مناطق آسیب‌دیده، بیمارستان مذکور بود، تعداد زیادی از آسیب‌دیدگان سرپایی با وسایل نقلیه شخصی خود به این مرکز مراجعه کردند و با توجه به آمادگی قبلی جهت مراسم اربعین، پاسخی مناسب به حادثه مذکور داده شد و میزان آسیب‌های جانی و پیامدهای تأخیر در درمان کاهش یافت. بنابراین پیشنهاد می‌شود که مراکز بهداشتی

تضاد منافع: نویسندگان تصریح می کنند که هیچ گونه تضاد منافی در مطالعه حاضر وجود ندارد.

و درمانی جهت افزایش آمادگی و توان مقابله با مخاطرات، در برنامه ریزی های خود رویکرد تمام مخاطرات را در نظر بگیرند.

منابع

1. Ghanizadeh G, Bahadori M, Hosseini-Shokouh SM. Comparison of Earthquake Disaster Preparedness in Tehran Military and Non-military Hospitals. *Journal of Military Health Promotion*. 2020;1(3): 135-46.
2. Jamshidbeigi Y, Mohammadi S, Sahebi A. Emergency Response to a Hospital Fire: A Report From the Field. *Disaster Medicine and Public Health Preparedness*. 2022;1-2. doi:10.1017/dmp.2022.152
3. Peleg K, Bodas M, Hertelendy AJ, Kirsch TD. The COVID-19 pandemic challenge to the All-Hazards Approach for disaster planning. *International Journal of Disaster Risk Reduction*. 2021;55: 102103. doi:10.1016/j.ijdrr.2021.102103
4. Sahebi A, Ghomian Z, Sarvar M. Helicopter emergency medical services in 2017 Kermanshah earthquake; a qualitative study. *Archives of Academic Emergency Medicine*. 2019;7(1):e31.